

בנק ישראל

פרוטוקול ישיבת המועצה המינהלית **שהתקיימה ביום ב' 2.1.2012 במשרדי בנק ישראל בירושלים**

משתתפים: חברי המועצה: דן פרופר, יו"ר
איציק אידלמן, אורי גלילי, נינה זלצמן, סטנלי פישר, קרנית פלוג, מקסין פסברג.
נוכחים: עובדי הבנק: אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד
צילה בילט, עוזרת מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
חזי כאלו, מנכ"ל הבנק
אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
נוכחים נוספים בנושא הרביעי בסדר היום:
נורית עשהאל, משרד KPMG, מנהלת ביקורת
דיויד קריסמן, משרד KPMG, שותף ביקורת
מרגלית רוקח, מנהלת יחידת תיאום מערכות ובקרה במחלקת החשבות
ומערכות התשלומים והסליקה
ענת שבת, מנהלת אגף החשבות במחלקת החשבות ומערכות התשלומים
והסליקה
נוכחים נוספים בנושא החמישי בסדר היום:
אשר בר, מנהל יחידת הרכש המרכזית, חטיבת משאבי אנוש ומינהל
טידה שמיר, היועצת המשפטית
נוכחים נוספים בנושא השישי, השביעי והתשיעי בסדר היום:
יעל ואקנין, מנהלת יחידת תכנון וכלכלה
רחל צימלס, מנהלת מדור תקציבים, יחידת תכנון וכלכלה

סדר היום

1. עדכוני הנגיד ומנכ"ל הבנק
2. מינוי ממלא מקום ליושב ראש המועצה המינהלית
3. הגדלת ההון בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובבנק האירופי לשיקום ופיתוח
4. דוחות כספיים של בנק ישראל
5. מכרז לרואה חשבון מבקר
6. דיווח חודשי על העברות תקציב
7. מדרג סמכויות לאישור העברות תקציב
8. פרויקטים טכנולוגיים (ישיבת המשך)
9. שונות - בקשה להעברת יתרות

הדיון

הנושא הראשון לדיון: עדכוני הנגיד ומנכ"ל הבנק

הנגיד מסר שבכל רביע בנק ישראל מעדכן את תחזית הצמיחה. התחזית לשנת 2012, שפורסמה ביחד עם הדעת הריבית לינואר 2012, עומדת על 2.8% (לעומת 3.2% בתחזית הקודמת), העדכון נובע בעיקר מעדכון נתוני היצוא.

התחזית מבוססת על הערכה כי המצב באירופה השתפר במקצת. הנגיד הציג את פעילות הבנק המרכזי האירופי בנושאים של מתן אשראי לבנקים, הורדת הריבית והתקדמות בקביעת כללים למדיניות תקציב שמרנית. הוא ציין כי הנתונים הכלכליים של ארצות הברית השתפרו בחודשים האחרונים. החלטת הוועדה המוניתרית שהתקבלה בסוף חודש דצמבר הייתה לא להוריד את הריבית בשלב זה.

הנגיד הציג לחברי המועצה סקירה של תפקיד בנק ישראל כמייצג את המדינה במוסדות כספיים בינלאומיים, ועל הגדלות ההון העומדות על הפרק בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובבנק האירופאי לשיקום ופיתוח, כמפורט בחומר רקע שהוצג לחברי המועצה ומצורף לפרוטוקול – (נספח א').

כמו כן הבהיר הנגיד כי הוחלט שהחלטות לגבי הגדלות הון כאמור הינן בסמכות הוועדה המוניתרית, משום שהן קשורות בעיקר לניהול יתרות מטבע החוץ, וכי המועצה המינהלית תקבל עדכונים על החלטות הוועדה המוניתרית בנושאים אלה.

הנגיד הודיע כי גב' פנינה קרן מונתה למנהלת החטיבה למשאבי אנוש ומינהל. הנגיד מסר עדכון בעניין סדרת השטרות החדשה: הבנק מתכנן להוציא את שני השטרות הראשונים בשנת 2013, ואת שני השטרות האחרים - בשנת 2014.

מנכ"ל הבנק, ציין, שבתחום משאבי אנוש, אחד הנושאים הראשונים המתוכננים הוא בניית תוכנית אסטרטגית למשאבי אנוש. התוכנית תוכן עד סוף הרביעי הראשון של שנת 2012 ותוצג למועצה לאחר מכן.

המנכ"ל הביא לתשומת ליבם של חברי המועצה שבעבר, מנהל חטיבת משאבי אנוש היה גם הממונה על החשבונות, אך לאור חשיבותו של תחום החשבונות, הוחלט להקים מחלקה מקצועית, שהעומד בראשה יהיה חבר בהנהלת הבנק. בהתאם לנוהל הקיים בבנק, הוקמה ועדת איתור, בראשות המשנה לנגיד, ד"ר קרנית פלוג, שחברים בה מנכ"ל הבנק, ראש החטיבה למידע ולסטטיסטיקה ורו"ח אילן בירנבוים, שהינו חבר חיצוני.

לשאלת חבר מועצה אם התפקיד החדש יגדיל את תקציב השכר של הבנק, ענה המנכ"ל כי שינוי זה הובא בחשבון בעת בניית תקציב הבנק לשנת 2012. התקציב לשנת 2012 כולל תוספת של 10 משרות לכלל המשרות הנדרשות בבנק, וכן את התקציב הנדרש להקמת המחלקה.

חבר המועצה המשיך ושאל אם נעשה מאמץ לאייש את 10 המשרות או חלקן מקרב עובדי הבנק. המנכ"ל ענה שהבנק מנסה לאייש את המשרות מקרב עובדי הבנק אך עדין נדרש להוסיף משרות.

המנכ"ל הציג את נושא "השבות הבכירים", שבנק ישראל מטפל בו יחד עם הממונה על השכר במשרד האוצר. מדובר בהשבת כספים על ידי חברי הנהלה לשעבר, שלטענת הממונה על השכר קיבלו לכאורה כספים בצורה לא תקינה. על פי ההסדר המוצע, יחויבו חברי הנהלה לשעבר בהשבות חז פעמיות, וכן תופחת גימלתם.

לשאלת חבר מועצה אם מדובר בהשבת הלוואות שקיבלו, ענה המנכ"ל שלא מדובר בהלוואות, אלא ברכיבי שכר שלעמדת הממונה על השכר, לכאורה לא היו מגיעים להם.

לשאלת חבר מועצה אם נושא זה הוכרע על ידי שופט, ענה המנכ"ל שהחלטה הייתה לגבי העובדים, והוא הציע להחיל זאת על הבכירים. כתוצאה מכך נערכו דיונים במהלך שלוש שנים עם הממונה על השכר לגיבוש הצעה, ובסופם נשלחה ל-40 חברי הנהלה בעבר הצעה הכוללת את סכום ההשבה שהם נדרשים לשלם ואת אופן חישוב גימלתם בעתיד. בהתאם למיתווה של הממונה על השכר, נקבע שגמלאי שאינו מקבל את ההצעה יוזמן לשימוע באוצר, ולא יהיה זכאי להנחות שניתנו במסגרתה. הבנק יזם תהליך של מעין "פרה-שימוע", כדי לשמוע את עמדות הגמלאים, שלא בתהליך של שימוע. תהליך זה התנהל בבנק לפני כשבועיים, בהשתתפות נציגים של הממונה על השכר. בימים אלו הבנק מנהל דיונים עם הממונה על השכר במטרה לשפר את ההצעה שניתנה לגמלאים, ולאחר מכן יעודכנו הגמלאים בהצעה המתקנת. מי שיבחר לקבל את ההצעה יידרש לשלם.

לשאלת חבר הנהלה מיהו הגוף שיגבה את התשלומים, ענה המנכ"ל כי הבנק יגבה את התשלומים.

[הערה 1]

המנכ"ל הוסיף כי סגירת שנת התקציב 2011 בוצעה לראשונה במערכת ERP, שיושמה בבנק בתקופה קצרה ושדרגה את הבנק בתחום המינהלי. הפרויקט יוצג בפני חברי המועצה בישיבות הבאות.

הנושא השני לדיון: מינוי ממלא מקום ליושב ראש המועצה המינהלית

יו"ר המועצה הציע שאורי גלילי, המכהן כיו"ר ועדת הביקורת, ישמש כממלא מקומו.

אורי גלילי יצא מהחדר בעת ההצבעה.

החלטה:

בהתאם לסעיף 22 (ד) לחוק בנק ישראל, התש"ע – 2010, החליטו חברי המועצה מקרב הציבור, פה אחד, למנות את מר אורי גלילי לממלא מקומו של יו"ר המועצה המינהלית.

הנושא השלישי לדיון: הגדלת ההון בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובבנק האירופי לשיקום ופיתוח

יו"ר המועצה ציין כי נושא זה הוצג על ידי הנגיד בפתיחת הישיבה, וכי המועצה אינה נדרשת לאשרו, שכן הנושא הוא בסמכות הוועדה המוניתרית.

לשאלת חבר מועצה על בסיס מה נקבעת החלוקה של ההון בין המדינות החברות במוסדות הבין-לאומיים האמורים, ענה הנגיד שישנם כללים שונים במוסדות השונים. בקרן המטבע הדגש הוא על בסיס התמ"ג וגם על סחר בין-לאומי.

¹ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור להיערכות הבנק לשעת חירום.

הנושא הרביעי לדיון: הדוחות הכספיים של בנק ישראל

הנגיד הציג את הייחודיות של בנקים מרכזיים, הוא ציין שתמיד נשאלת השאלה מה מגביל את בסיס הכסף. בעבר (במאה ה-19) כמות הזהב שהייתה בידי הבנק הגבילה את האשראי שהוא נתן (gold standard), אולם במשברים שהיו נמצא כי עקב הדרישה לנזילות, הציבור היה מוכן לקבל מהבנק המרכזי שטרות גם ללא הגיבוי של הזהב. לאחר מכן נמצא כי כאשר יש אמון בגוף, אין צורך בזהב, ולכן הבנק המרכזי צריך לשמור על איכות הכסף, ערכו ומידת הגדלתו. הגדלת כמות הכסף רגישה מאוד: כשהבנקים המרכזיים סיפקו יותר מדי כסף עלתה האינפלציה. המערכת הנוכחית של "יעד אינפלציה" מונעת מהבנק להדפיס יותר מדי כסף, שכן מתפקידו של הבנק לשמור על ערך הכסף, דהיינו על אינפלציה נמוכה.

הנגיד ציין שבנקים מרכזיים מרוויחים ממכירת כסף, משום שהעלות של הדפסת הכסף נמוכה משוויו; רווח זה נקרא "סניורז'".

בבנקים מרכזיים של מדינות גדולות, שרוב פעילותם קשורה לשוק המקומי, אין בעיה בעניין ההון, אבל בבנקים קטנים במדינות שמשקיהן פתוחים יש בעיה כזאת, מפני שרוב הפעולות הן בשוק המט"ח. במאזן של הבנק מציגים את ערך הנכסים במונחי המטבע המקומי. במדינת ישראל, כשיש ייסוף יורד ערך הנכסים במונחי שקלים, ואז נוצר הפסד. בנושא הנחיצות של הון חיובי בבנקים מרכזיים מתנהל דיון, שכן לכאורה ההון השלילי לא מפריע ברוב המקרים לפעילות הבנק. לדעת הנגיד, הבנק צריך לשאוף למצב של הון חיובי, ובהתאם לחוק בנק ישראל העברת הרווחים לממשלה תתבצע רק לאחר שיהיה לבנק הון חיובי.

מנהלת אגף החשבות ציינה כי לפני שנה היה לבנק הון שלילי של 33 מיליארד ש"ח, והשנה הגענו להון שלילי של 40 מיליארד ש"ח.

הנגיד ציין שלפי כללי החשבונאות לא משערכים את הרווחים בשיטת mark to market, מה שהיה יכול לשפר את מצב ההון של הבנק.

בשנת 1998 היו לבנק רווחים גדולים בגלל פחות, אך בעת העברת הרווחים לממשלה, בחודש מארס, כבר היה לבנק הפסד של 10 מיליארדי ש"ח.

מנהלת יחידת תאום מערכות ובקרה הציגה מצגת הסיקרת את הדוחות הכספיים של בנק ישראל לשנת 2010, הדוחות הכספיים של הבנק מפורסמים באתר הבנק.

הנגיד ציין שניירות הערך הסחירים המוצגים במאזן נקנו בעיקר במשך המיתון.

לשאלת חבר מועצה אם יש מקרים בהם הממשלה לוחצת על הבנק לרכישת אג"ח ממשלתיות, ענה הנגיד שהיא לא עושה זאת. המשנה לנגיד הוסיפה שהבנק רוכש אג"ח ממשלתיות רק בשוק המשני. היא הוסיפה שבהתאם לחוק אי ההדפסה אסור לבנק לממן את גירעון הממשלה.

לשאלת חבר מועצה לגבי רמת הסיכונים של ההשקעה בניירות הנסחרים בחו"ל, ענה הנגיד שההשקעה שמרנית מאוד. עד לפני שנה מרבית ההשקעה הייתה בנכסים ברמת דירוג של AAA, אבל כיום, לאחר הורדת הדירוגים, משקיעים גם בנכסים בעלי דירוגים נמוכים יותר.

יו"ר המועצה ציין שהוא ביקש מהיועצת המשפטית למיין את הפעולות השונות של הבנק, כדי שיהיה ברור אילו נושאים מטופלים על ידי הוועדה המוניתרית, ובאילו נושאים מטפלת המועצה המינהלית. נושאי ההשקעה ביתרות מטבע החוץ הם בסמכות הוועדה המוניתרית. הנגיד הוסיף כי הוועדה המוניתרית נדרשת לאשר נושאים שונים בתחום יתרות מטבע החוץ, וכי משרד האוצר מקבל דיווחים בנושא. לשאלת חבר מועצה אם רמתן של יתרות מטבע החוץ הגיעה ליעד, ענה הנגיד שהן בטווח הנדרש. במדינת ישראל היקפן של יתרות מטבע החוץ ביחס לתמ"ג צריך להיות גבוה יותר מהממוצע בעולם. לשאלת חבר מועצה בדבר הגידול בהפסדי הבנק בשנת 2010, ענתה מנהלת יחידת תאום מערכות ובקרה שעיקר ההפסד נבע מהפרשי שערים, הנגרמים מחוסר איזון מטבעי. חבר המועצה ציין שאנו רואים שההפסד הולך וגדל, להוציא את שנת 2009. מנהלת יחידת תאום מערכות ובקרה ציינה שהבנק שינה את המדיניות החשבונאית הנוגעת להכרה בהכנסות מהפרשי שערים בשנת 2000 ואימץ, בנושא זה, את המדיניות של האיחוד האירופי, שלפיה הפסדים מוכרים מיד, ורווחים מוכרים רק בעת המימוש. לשאלת חברי מועצה לגבי שערוריית היתרות, ענתה מנהלת יחידת תאום מערכות ובקרה שיתרות המט"ח משוערכות לשקל, הפרשי השערים שלא מומשו מוצגים בחשבונות השערורי, וכן מוצגת בחשבונות השערורי ההתאמה לשווי השוק של תיק ניירות הערך. לו נקט הבנק את שיטת mark to market, היו ממומשים 2 מיליארדי ש"ח נוספים. רו"ח דיויד קריסמן, השותף ממשד רו"ח KPMG האחראי על תיק הביקורת של בנק ישראל, ציין שהכללים הנהוגים בבנק הם כללים מיוחדים לבנקים מרכזיים. הנגיד ציין שכאשר הבנק רוכש מטבע חוץ בסיס הכסף לא גדל, משום שהבנק מעקר את ההשפעה ומחזיר את הכסף לשוק באמצעות הנפקת מק"ם.

חבר מועצה ציין שבמסגרת הדיון על הדוחות לשנת 2011 כדאי להתעמק יותר בדוחות. יו"ר המועצה ציין שבישיבת המועצה יוקדש זמן מספק שיאפשר לדון באישור הדוחות הכספיים באופן מעמיק.

יו"ר המועצה הודיע כי הנושא החמישי שעל סדר היום, מכרז לרואה חשבון מבקר, יידון בסוף הישיבה, וכי כעת ידון הנושא התשיעי שעל סדר היום – בקשה להעברת יתרות.

הנושא התשיעי לדיון: בקשה להעברת יתרות

מנהלת יחידת תכנון וכלכלה מסרה שבדיווח לוועדת הכספים של הכנסת הוצג סכום העברת היתרות המרבי משנת 2010 לשנת 2011 בסך 19 מיליוני ש"ח, אך בפועל הועברו 14.7 מיליוני ש"ח. המועצה מתבקשת לאשר העברה נוספת של יתרות תקציב משנת 2010 לשנת 2011, לשם השקעות של מחלקת המטבע בגלאי המסייע במיון שטרות. הגלאי שנבחן לא עבר את בדיקות הקבלה, ולכן לא בוצע התשלום.

הבנק ביצע בחודש דצמבר תשלום בפרויקט ERP שהיה צפוי להתבצע רק בחודש ינואר, ולכן הוא יעמוד בתקרת ההעברות שדווחו לוועדת הכספים של הכנסת בתקציב ההשקעות. לשאלת חבר מועצה כיצד הנתון לא היה ידוע במועד הדיווח לכנסת ב-19 לחודש, ענתה מנהלת יחידת תכנון וכלכלה שנתוני התקציב לא עודכנו ממועד הגשתם למועצה. יו"ר המועצה ביקש כי בעתיד, אם יימצא נתון שנדרש לתקנו לאחר אישור המועצה, יש לתקנו לפני העברתו לוועדת הכספים של הכנסת, אפילו בסכב טלפוני. מנהלת יחידת תכנון וכלכלה ציינה שבפרויקט היערכות לשעת חירום, הוגשה פנייה למועצה כאשר נודע על נתון שיש לעדכן.

החלטה:

בהתאם לסעיף 20 (א) (3) לחוק בנק ישראל, התש"ע – 2010, החליטה המועצה המינהלית, פה אחד, לאשר העברה של עודפי יתרות משנת 2011 לתקציב 2012, עבור הפרויקט של מערך ספירת השטרות ומיונם במחלקת המטבע, בסכום של 147.5 אלף אירו. זאת כתוצאה מהחלטת מחלקת המטבע לעכב את התשלום עבור מרכיב מסוים בפרויקט בשנת 2011 עקב תוצאות לא תקינות בבדיקות שבוצעו לו. העברת היתרות לשנת 2012 בפרויקט זה תבוצע במקום העברת יתרות שלא בוצעה לפרויקט ERP, אשר בגינו שולמו תשלומים שהבנק צפה כי לא יספיק לשלם בשנת 2011. תקציב הבנק לשנת 2012 לא משתנה. תקציב העברת היתרות משנת 2011 לשנת 2012 יעמוד על 15,652 אלף ש"ח, מתחת לסכום המקסימלי שנקבע להעברת יתרות, ועליו דווח לוועדת הכספים של הכנסת.

הנושא השישי לדיון: דיווח חודשי על העברות תקציב

מנהלת יחידת תכנון וכלכלה הציגה את נושא העברות התקציב, כמפורט במסמך המרכז שנמסר לחברי המועצה ומצורף לפרוטוקול זה – (נספח ב'), בנוסף הציגה את העברות התקציב שבוצעו בחודש דצמבר 2011.

חבר מועצה ציין שהוא מעוניין לקבל דיווח בכל רביע, המפרט בכמה סעיפים יש חריגות (באחוזים) ולאילו רמה הן הגיעו. כמו כן הוא מעוניין לקבל את העברות התקציב שאושרו על ידי הנגיד. מנהלת יחידת תכנון וכלכלה השיבה שחברי המועצה יקבלו דיווח רבעוני בנושא. המנכ"ל ציין שבכל רביע תועבר רשימת העברות, ונוסף עליה תימסר תמונת מקרו של התקציב. יו"ר המועצה סיכם שבסוף כל רביע יתקבל דוח המסכם את העברות התקציב שבוצעו באותו רביע ואושרו על ידי המנכ"ל והנגיד.

הנושא השביעי לדיון: מדרג סמכויות לאישור העברות תקציב

מנהלת יחידת תכנון וכלכלה מסרה שהיא שלחה לחברים את המדרג ואת נוהל התקציב המעודכן, הכוללים את השינויים שנמסרו על ידי החברים בישיבה המועצה בחודש דצמבר.

חבר מועצה ציין כי יש לקבוע בבירור שלא ניתן להעביר תקציבים מהשקעה להוצאה, ללא אישור המועצה המינהלית.

חבר מועצה אחר ציין שבתרשים תהליך העבודה, המוצג בנספח 1 בנוהל, יש להוסיף דיווח ליוזם על דחייה על ידי המועצה המינהלית – כאשר לא מאשרים כלל או כאשר המועצה מבקשת להכניס תיקונים. מנהלת יחידת תכנון וכלכלה ציינה שבנוהל אין התייחסות לספיגה של עודפים, לדוגמה: כאשר פרויקט הסתיים. במקרים אלו הסמכות להעברת העודפים צריכה להיות של יחידת תכנון וכלכלה. יו"ר המועצה ציין כי במקרים שיותר עודף יש להעבירו לעתודות, וכן להכין מדרג - מתי מקרים אלו יובאו לידיעת המועצה.

אחד מחברי המועצה שאל אם הקצאת תקציבים מעתודה שאליה מועברים עודפי תקציב אינה בסמכות המועצה המינהלית.

יו"ר המועצה ציין כי השימוש בעתודה זו הוא בהתאם למדרג, שאושר, לשימוש בעתודות הרגילות של הבנק.

המנכ"ל ציין שהעברות אלו יבואו לידי ביטוי בדיווח החודשי על העברות תקציב.

חבר המועצה טען שיתכן כי בגלל תקצוב עודף, או מסיבה אחרת, כהתייעלות בפרויקטים, סכום העתודה גדל. לכן הוא הציע שעתודות אלו יהיו בסמכות המועצה.

יו"ר המועצה ציין שהואיל והמועצה תקבל דיווח על העברות אלו בכל חודש, היא תוכל לתת לבנק הנחיות מתאימות, למשל להעברת היתרות לעתודת המועצה.

הנושא השמיני לדיון: פרויקטים טכנולוגיים (ישיבת המשך)

עקב מגבלת זמן, לא הוצג הנושא.

הנושא החמישי לדיון: מכרז לרואה חשבון מבקר

היועצת המשפטית, מסרה שעל פי החוק הסמכות למינוי רואה חשבון מבקר, כמו גם להפסיק את כהונתו, נתונה בידי המועצה המינהלית.

הבנק הינו גוף ציבורי הכפוף לחוק חובת המכרזים והתקנות שהותקנו מכוחו. התקשרות עם רואה חשבון צריכה להיעשות בהתאם לחוק חובת המכרזים והתקנות. ככלל, קובע חוק חובת המכרזים את הדרך של עריכת מכרז פומבי להתקשרויות של גוף ציבורי. הואיל וחברי ועדת המכרזים הינם עובדי הבנק, יוצא שהמועצה המינהלית נאלצת להשען על הליכי התקשרות שעורך הבנק. הליך כאמור עלול לפגוע ביכולתה של המועצה המינהלית לנקוט בהליכים שיאפשרו לה לקיים את חובותיה לפי שיקול דעתה העצמאי. הדבר נכון במיוחד, במינוי רואה חשבון מבקר, שיש להבטיח את אי תלותו ועצמאותו ביחס לגורם המבוקר בנוסף, אין זה נכון שוועדת המכרזים של הבנק תבחר את רואה החשבון, משום שהיא אורגן המבוקר על ידי רואה החשבון. יצוין כי מבקר המדינה העיר לא אחת כי אף במינוי באמצעות מועצה של תאגיד שהוקם על פי חוק יש פגיעה אפשרית באי תלותו של רואה החשבון, והדבר עלול לפגוע בתקינות

הביקורת, שכן מועצה כאמור נושאת באחריות לפעילות התאגיד וגם היא מהווה אורגן המבוקר על ידי רואה החשבון המבקר. אולם בחוק בנק ישראל התפקיד הוטל מפורשות על המועצה. מוצע כי המועצה תמנה ועדה, שתכלול לפחות שלושה חברים מתוך החברים מקרב הציבור בלבד וזו תבחר את המועמד הטוב ביותר ותביא למלצתה לאישור המועצה. הוועדה רשאית להסתייע באנשי המקצוע של הבנק: יחידת הרכש, החשבות והמחלקה המשפטית. הוועדה תפעל בהתאם לתקנות חובת מכרזים, ובין היתר, תקבע את מתכונת ההליך, הקריטריונים והמשקלות, תבחן את ההצעות ותקיים ראיונות.

חבר מועצה שאל אם ההחלטה שרואה החשבון המבקר ייבחר מבין אחד מחמשת המשרדים הגדולים היא בסמכות המועצה. היועצת המשפטית ציינה שזו אחת השאלות שהוועדה אשר תמונה על ידי המועצה תדון בה.

חבר מועצה ציין שכדאי למנות ועדה שבה חברים שלושה חברים חיצוניים בתוספת מומחה חיצוני או שניים המתמחים בביקורת, ובראשה יעמוד חבר מועצה בעל רקע מקצועי מתאים (יצחק אידלמן). היועצת המשפטית ציינה שהצעת החבר היא טובה, מפני שמשולב בה גורם אובייקטיבי מומחה שאינו מבוקר על ידי מי שאמור להיבחר, וחברים בה חברי המועצה שצריכים לבחור את רואה החשבון המבקר. כמו כן מסרה שהוועדה ממליצה, אך ההחלטה, בהתאם לחוק, היא בידי המועצה. מנהל יחידת הרכש המרכזית אמר שהואיל ויש לבחור רואה חשבון מבקר בהקדם, כדאי לבחור ועדה הכוללת את חברי המועצה החיצוניים בלבד.

לשאלתו של יו"ר המועצה, ציין חבר המועצה ששימש כרואה חשבון בגוף עסקי – כי בחברות עסקיות היוזמה לבחירת רואה חשבון מבקר מגיעה מוועדת הכספים של הדירקטוריון, ההמלצה מקבלת את אישור הדירקטוריון, ואחר כך ההמלצה עוברת לאישור האסיפה הכללית. בבנק ישראל אין אסיפה כללית, ותפקיד הדומה לדירקטוריון נקבע למועצה המינהלית. בוועדה הפנימית של חברות עסקיות הממליצה על רואה חשבון מבקר יושבים בדרך כלל נציגים מהחברה, ובמקרה זה מהבנק; הוועדה ממליצה, והמועצה המינהלית מחליטה.

ההחלטה:

בהתאם לסעיף 20 (א) (9) לחוק בנק ישראל, התש"ע - 2010, הוחלט פה אחד, להקים ועדה למינוי רואה חשבון מבקר. יושב ראש הוועדה יהיה מר יצחק אידלמן, וחבריה הנוספים הם החברים מקרב הציבור במועצה המינהלית (ללא יושב הראש של המועצה), וכן עד שני חברים חיצוניים, כפי שתחליט הוועדה למינוי רואה חשבון מבקר.

הוועדה תבחר את המועמד הטוב ביותר בעיניה ותביא את המלצתה לאישור המועצה. הוועדה רשאית להסתייע בגורמים המקצועיים בתוך הבנק, לרבות נציגים מיחידת הרכש המרכזית בבנק, החשבות והמחלקה המשפטית.

**סיכום דיון והחלטות הוועדה המוניתרית מיום 13 בדצמבר 2011
בנושא הגדלות ההון בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובבנק האירופי לשיקום ולפיתוח**

רקע כללי

בנק ישראל מייצג את מדינת ישראל במספר מוסדות כספיים בין-לאומיים, בהם קרן המטבע הבין-לאומית, קבוצת הבנק העולמי, הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח, הבנק האירופי לשיקום ולפיתוח והבנק להסדרי סליקה בין-לאומיים.

עלה מתבקשת ישראל להשתתף בהגדלות ההון בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובבנק האירופי לשיקום ולפיתוח. בשנת 1976 הצטרפה ישראל לבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובשנת 1991 היא הצטרפה לבנק האירופי לשיקום ולפיתוח.

סעיף 82 לחוק בנק ישראל החדש מסמך את הבנק לנקוט בפעולות הנדרשות לצורך הייצוג במוסדות הכספיים הבין-לאומיים שבהם הוא מייצג את המדינה, לרבות השקעה במניותיו של מוסד כספי בין-לאומי כאמור.

החברות בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובבנק האירופי לשיקום ולפיתוח מקדמת את מעמדה של ישראל ואת קשריה הבין-לאומיים, ולעיתים – גם את קשריה הכלכליים. לאורך השנים, מאז הצטרפותה של ישראל לבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ולבנק האירופי לשיקום ולפיתוח, שילם בנק ישראל את חלקה של ישראל בהון הראשוני וגם בהגדלות ההון שבוצעו. זאת כדי לשמור על חלקה בהון של מוסדות אלו, ולסייע להם בהרחבת פעילותם, כמקובל בין המדינות החברות השותפות. מדינה שאינה משתתפת בהגדלות ההון פוגעת במעמדה בארגון. יתר על כן, רוב רובן של המדינות החברות תומכות בפעילות המוסדות הבין-לאומיים, ואי השתתפות בהגדלות ההון היא תופעה חריגה.

הגדלת ההון בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח (IADB)

במאס 2010 אישרה מועצת הנגידים של הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח את הגדלת ההון של הבנק. על פי ההחלטה יגדל ההון של הבנק ב-70 מיליארד \$ (5,802,660 מניות). הגדלת ההון תיכנס לתוקף רק בתנאי שיתקבלו כתבי התחייבות מהמדינות החברות לרכישת 75% (4,351,995 מניות) ממספר המניות שבהגדלה המוצעת.

המשמעות לגבי ישראל:

1. **רכישת המניות במזומן** – לישראל אפשרות לרכוש 223 מניות לתשלום במזומן (paid-in) בעלות כוללת של \$2,690,145. התשלום עבור המניות יתבצע בחמישה תשלומים דולריים (ארבעה תשלומים של 542.85 אלף \$ ותשלום חמישי של 518.73 אלף \$), תשלום אחד לכל שנה שלאחר אישור הגדלת ההון.
2. **מניות ה-Callable** – לישראל אפשרות לרכוש 8,966 מניות בכתב התחייבות (Callable) בעלות של \$108,160,735. עבור מניות אלו לא נדרש תשלום בעת זו, ורק בעת הצורך יכול הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח לבקש מהמדינות לשלם עבור ה-Callable capital.

הגדלת ההון בבנק האירופי לשיקום ולפיתוח (EBRD)

במאי 2010 החליטה מועצת הנגידים של הבנק האירופי לשיקום ולפיתוח להגדיל את ההון המשולם של הבנק במיליארד אירו מכספי הרזרבה של הבנק, ואת ההון מסוג Callable Capital – ב-9 מיליארד אירו באמצעות כתבי התחייבות מהמדינות החברות.

המשמעות לגבי ישראל:

1. **רכישת המניות במזומן** – לישראל הוקצו 656 מניות משולמות (paid-in) בעלות כוללת של כ-6.56 מיליון אירו, ששולמו מכספי הרזרבה של הבנק האירופי. מלוא התמורה בגין רכישת המניות במזומן, עבור כל המדינות החברות בבנק, מומן מהרזרבות של הבנק האירופי לשיקום ולפיתוח.
2. **מניות ה-Callable** – לישראל הוקצתה אפשרות לרכוש 5,852 מניות בכתב התחייבות (Callable Capital) בעלות של 58.52 מיליון אירו. עבור מניות אלו לא נדרש תשלום בעת זו, ורק בעת הצורך יכול הבנק האירופי לשיקום ופיתוח לבקש מהמדינות לשלם עבור ה-Callable capital.

החלטות הוועדה המוניתרית:

1. בנק ישראל ירכוש 9,189 מניות בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח – מהן 223 מניות לתשלום במזומן (paid-in) ו-8,966 מניות בכתב התחייבות (callable), בהתאם לתנאים המפורטים בהצעת ההחלטה של הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח "הגדלת ההון הרשום ב-70 מיליארד דולר ארה"ב ורכישת מניות", שאושרה על ידי מועצת הנגידים של הבנק האמור כהחלטה מס' AG-7/10 מיום 21 ביולי 2010.
- בנק ישראל ישלם סכום של 2,690,145 דולרים של ארה"ב בגין המניות לתשלום במזומן, בחמישה תשלומים – ארבעה תשלומים בסכום של 542,854.46 דולרים של ארה"ב כל אחד ותשלום אחרון בסכום של 518,727.59 דולרים של ארה"ב – במועדים שיקבע הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח, והכול בהתאם לתנאים המפורטים בהצעת ההחלטה, כאמור בסעיף 1 זה.
2. מן הראוי שישלם תרכוש 5,852 מניות בכתב התחייבות (callable) בבנק האירופי לשיקום ולפיתוח, בהתאם לתנאים המפורטים בהחלטה מס' 128 של מועצת הנגידים של הבנק האירופי לשיקום ולפיתוח מיום 14 במאי 2010 בדבר "הגדלת ההון הרשום, הקצאה ורכישת מניות ופדיון". החלטה בנושא תידון בשלב מאוחר יותר.

ההחלטה התקבלה ב-13 בדצמבר 2011.

השתתפו:

חברי הוועדה המוניתרית

פרופ' סטנלי פישר – נגיד בנק ישראל ויו"ר הוועדה המוניתרית
 פרופ' ראובן גרונאו – חבר בוועדה המוניתרית
 מר בארי טאף – יועץ בכיר לנגיד לענייני מדיניות מוניתרית, חבר בוועדה המוניתרית
 פרופ' רפי מלניק – חבר בוועדה המוניתרית (השתתף טלפונית בחלק הראשון של הדיון)
 ד"ר קרנית פלוג – המשנה לנגיד בנק ישראל, חברה בוועדה המוניתרית
 פרופ' אלכס צוקרמן – חבר בוועדה המוניתרית

נוכחים נוספים

ד"ר אוהד בר-אפרת – מנהל האגף להפצת מידע ולקשרים בין-לאומיים בבנק ישראל
 גבי ענת שבת – חשבת הבנק
 גבי אסתי שורץ – מזכירת הוועדה המוניתרית
 עו"ד טידה שמיר – היועצת המשפטית של בנק ישראל

בנק ישראל

תכנון וכלכלה

ירושלים, ג' טבת, תשע"ב

29 דצמבר, 2011

BP0076

אל: המועצה המנהלית

דוח העברות תקציב לחודש דצמבר 2011

רצ"ב דוח המרכז את העברות התקציב שבוצעו בחודש דצמבר 2011. חודש דצמבר איננו חודש מייצג בהיבט של כמות ההעברות התקציב וסוג העברות שבוצעו. בדרך כלל, בסוף שנה מתבצעות התאמות רבות לצורך סגירת התקציב ויש ריבוי של העברות טכניות. יחד עם זאת, חל קיטון משמעותי בכמות העברות בחודש דצמבר השנה (בהשוואה לשנים קודמות), כמפורט בטבלה להלן.

להלן דגשים לגבי העברות התקציב:

1. שנת 2011 הינה שנה בה בוצעה הסבה של התקציב למערכת ה-ERP. מכיוון שההסבה בוצעה ביוני 2011, בוצעו העברות טכניות להתאמת התקציב משלב ההסבות.
2. המעבר למערכת ה-ERP הפחית משמעותית את כמות העברות התקציב המבוצעות במהלך השנה (בכ-50%).

חודשים	שנת 2011	שנת 2010
ינואר - יוני	199	172
יולי - דצמבר	283 (ב-ERP)	588
דצמבר	105	249
סה"כ שנתי	482	760

3. הדוח לחודש דצמבר הינו דוח במתכונת זמנית שהוכן ע"י היחידה לתכנון וכלכלה. אנו נערכים להפקת דוח ממכון אוטומטי שיציג את הנתונים לכל תקופת זמן שתידרש. דוח זה, יכלול גם דיווח על שימוש בעתודות הבנק, בהתאם להנחיית המועצה לדווח על שימוש בעתודות הבנק מסכום של 100 אלף ₪ ומעלה.

4. דיווח לגורם מעל:

- 4.1 החל מאמצע ינואר 2012 יתאפשר דיווח מיידי לדרג מעל באמצעות פיתוח חדש במערכת

ה-ERP. עד להשלמת הפיתוח מועבר דוח חודשי לדרג מעל.

- 4.2 ההחלטה על דיווח לגורם מעל הוכנסה לטיוטת נוהל ביצוע שינויים בתקציב המובא לעיונכם. שינוי נוהל זה טרם עבר להתייחסות הביקורת הפנימית, כמקובל, אך מועבר לעיונכם כבר בשלב זה.